C10

PEMBANGUNAN SEKTOR KEWANGAN

67 Menggalakkan Pengantaraan Dana yang Berkesan dan Cekap

69 Menggalakkan Sektor Insurans dan Takaful yang Berdaya Saing dan Inovatif

71 Membangunkan Pasaran Kewangan yang Mendalam dan Teguh

72 *Rencana: Liberalisasi Tarif Motor dan Tarif Kebakaran*

76 Memajukan Malaysia Sebagai Pasaran Kewangan Islam Antarabangsa

77 Membangunkan Tenaga Mahir Untuk Memacu Pertumbuhan dan Dinamisme Dalam Sektor Kewangan

79 Mengukuhkan Rangkaian Kewangan dan Ekonomi Antarabangsa

81 *Rencana: Merungkaikan Manfaat Bersama Menerusi Rangkuman Kewangan untuk Semua*

Sektor kewangan kekal menjurus ke arah mencapai matlamat yang digariskan dalam Pelan Sektor Kewangan 2011-2020 untuk menyokong peralihan Malaysia kepada ekonomi berpendapatan tinggi dan ekonomi nilai ditambah tinggi. Dalam persekitaran ekonomi yang mencabar, jumlah pembiayaan terkumpul kepada aktiviti ekonomi terus berkembang pada kadar yang kukuh, dengan usaha meningkatkan akses kepada perkhidmatan kewangan untuk golongan yang kurang mendapat perkhidmatan kewangan terus menunjukkan hasil. Kemudahan untuk pembiayaan bidang pertumbuhan baharu seperti pembiayaan sektor hijau, pembiayaan perdagangan dan komoditi berstruktur, serta pembiayaan perusahaan kecil dan sederhana (PKS) juga terus menyokong aktiviti nilai ditambah yang lebih tinggi.

Dalam sektor perbankan Islam, perpindahan deposit pelanggan kepada akaun deposit atau akaun pelaburan Islam dijangka meningkatkan peranan kewangan Islam dalam menyokong keusahawanan. Langkah pembaharuan pasaran dalam struktur penentuan harga dan komisen industri insurans dan takaful terus dimajukan secara berperingkat untuk merangsang lebih banyak inovasi, menggalakkan kemampanan dan meningkatkan pilihan dan nilai untuk pengguna.

Inisiatif untuk memastikan tenaga kerja sektor kewangan mempunyai kemahiran yang berkaitan, kecekapan serta asas etika yang kukuh terus menjadi prioriti utama Bank Negara Malaysia (Bank). Langkah ini diteruskan melalui kerjasama erat dengan institusi utama. Pada tahun 2015, beberapa inisiatif strategik dilaksanakan untuk terus meningkatkan tahap piawaian profesionalisme, amalan beretika dan kecekapan teknikal tenaga kerja. Bank juga mengumumkan penubuhan Asia School of Business, hasil kerjasamanya dengan Massachusetts Institute of Technology Sloan School of Management, untuk menyediakan pendidikan eksekutif bertaraf dunia dengan memasukkan perspektif Asia untuk pengamal perniagaan profesional, termasuk mereka dari kalangan sektor kewangan.

Sepanjang tempoh Malaysia menjadi Pengerusi ASEAN pada tahun 2015, beberapa kemajuan penting dicapai dalam integrasi kewangan serantau, termasuk usaha memuktamadkan dan melancarkan Rangka Kerja Integrasi Perbankan ASEAN (ABIF) bagi menyediakan akses pasaran dan fleksibiliti operasi yang lebih besar kepada Bank ASEAN Bertauliah. Pada masa yang sama, rangka kerja pengiktirafan bersama diwujudkan untuk memudahkan tawaran merentas sempadan bagi produk skim pelaburan kolektif di ASEAN. Inisiatif ini telah menyumbang kepada pembangunan pasaran modal serantau. Bank juga terus memperluas pengaturan bank pusat untuk menggalakkan penggunaan mata wang tempatan bagi penyelesaian perdagangan, terkini dengan Bank of Thailand.

MENGGALAKKAN PENGANTARAAN DANA YANG BERKESAN DAN CEKAP

Meskipun berdepan persekitaran luaran yang mencabar, kegiatan pemberian pinjaman terus menyokong ekonomi. Pembiayaan terkumpul sistem perbankan berkembang 7.9% kepada RM1,445.1 bilion (2014: RM1,339.7 bilion), dengan sektor perbankan Islam mencatat pertumbuhan yang nyata lebih tinggi sebanyak 16.4% untuk mencakupi 27% daripada jumlah pembiayaan terkumpul bank kepada ekonomi. Pembiayaan terkumpul isi rumah dan perniagaan masing-masing meningkat 7.7% dan 8%, manakala pembiayaan untuk PKS bertambah 15% kepada RM259.7 bilion (2014: RM225.9 bilion).

Rajah 2.1

Pembiayaan Sistem Perbankan Terkumpul

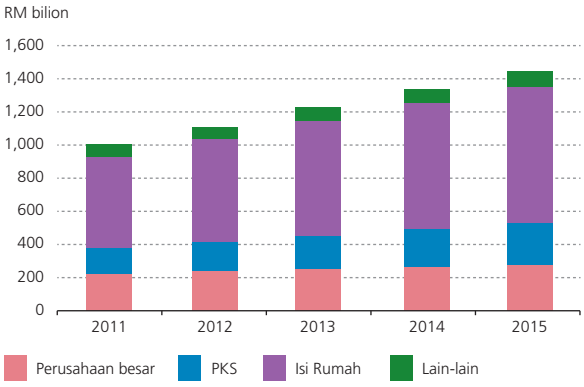

Sumber: Bank Negara Malaysia

Usaha untuk menggalakkan pembiayaan bidang pertumbuhan baharu terus digiatkan pada tahun 2015, terutamanya dalam pembiayaan perdagangan dan sektor hijau, selaras dengan tumpuan untuk meningkatkan kapasiti sektor kewangan bagi menyokong aktiviti nilai ditambah yang lebih tinggi. Tawaran solusi bagi pembiayaan perdagangan dan komoditi berstruktur (structured trade and commodity financing, STCF) yang lebih luas oleh institusi kewangan domestik telah menambah akses kepada pembiayaan bagi pengeluar komoditi dan syarikat perdagangan. Ini seterusnya membawa kepada penubuhan kaunter STCF khas di 12 buah bank bagi menyokong urus niaga pembiayaan untuk perdagangan antarabangsa bagi komoditi yang bernilai tinggi. Satu lagi inovasi dalam solusi pembiayaan perdagangan ialah penggunaan Obligasi Pembayaran Bank (Bank Payment Obligation, BPO), iaitu aku janji tak boleh batal oleh bank untuk membayar bank lain apabila pemadanan data elektronik berjaya dibuat. Lima bank domestik telah menggunakan BPO sejak Peraturan Keseragaman untuk BPO diperkenalkan oleh Dewan Perniagaan Antarabangsa (International Chambers of Commerce) pada tahun 2013. Semua perkembangan ini akan terus meningkatkan daya saing Malaysia sebagai hab perdagangan di rantau ini.

Dalam usaha menyokong agenda teknologi hijau negara, Kerajaan telah melanjutkan tempoh Skim Pembiayaan Teknologi Hijau (Green Technology Financing Scheme, GTFS) selama dua tahun sehingga tahun 2017, dengan penyediaan dana sebanyak RM1 bilion. GTFS, yang dilancarkan pada tahun 2010, setakat ini telah memberikan pembiayaan sebanyak RM2.5 bilion kepada 214 institusi yang layak, yang kebanyakannya merupakan syarikat yang menggalakkan penjanaan tenaga yang bersih dan cekap, seperti pengeluar tenaga solar. Pelaksanaan sistem tarif *feed-in* oleh Pihak Berkuasa Pembangunan Tenaga Lestari Malaysia (Sustainable Energy Development Authority Malaysia) yang menggalakkan penjanaan tenaga elektrik daripada sumber yang boleh diperbaharui, dijangka terus meningkatkan kadar penggunaan pembiayaan daripada GTFS dan menyumbang kepada peningkatan mampan dalam pelaburan sektor tenaga hijau.

Pada tahun 2015, sektor perbankan Islam berjaya menyempurnakan pelaksanaan di seluruh industri untuk memindahkan akaun deposit Islam pelanggan mereka ke dalam akaun deposit atau pelaburan Islam menurut keperluan Akta Perkhidmatan Kewangan Islam 2013 (Islamic Financial Services Act, IFSA). Menerusi inisiatif yang dijalankan selama dua tahun ini, bergantung pada kesanggupan pelanggan mengambil risiko, mereka boleh memilih untuk mengubah deposit kepada akaun pelaburan yang menawarkan kadar pulangan berbeza tetapi tanpa jaminan atas prinsipal. Apabila tempoh dua tahun ini tamat pada bulan Jun 2015, sebanyak RM32 bilion atau 8% daripada jumlah deposit sistem perbankan Islam telah dikelaskan kepada akaun pelaburan. Ini diikuti oleh pelancaran Platform Akaun Pelaburan (Investment Account Platform, IAP) oleh pihak industri pada bulan Februari 2016 untuk melengkapkan pelaksanaan akaun pelaburan. IAP merupakan platform pelaburan bersepadu berbilang bank yang membolehkan pelanggan runcit dan korporat meninjau, melabur dan memantau dengan cekap pelbagai rangkaian usaha niaga berlandaskan prinsip Syariah yang dinilai oleh bank-bank Islam yang berlainan. IAP turut memperluas peluang pembiayaan kepada usahawan yang mempunyai projek berdaya maju untuk menjangkau jumlah pelabur yang lebih banyak, di samping meningkatkan kecekapan kos dan operasi bank-bank peserta dengan membolehkan mereka memanfaatkan platform dan perkhidmatan perkongsian.

Platform pelaburan berbilang bank yang dilancarkan pada bulan Februari 2016 memperluas peluang pelanggan untuk melabur dalam pelbagai rangkaian usaha niaga berlandaskan Syariah

Bagi mencapai matlamat meningkatkan sumbangan sektor PKS kepada keluaran dalam negeri kasar (KDNK) kepada 42% menjelang tahun 2020 (2015: 35.9%), salah satu pendorong utama ialah peningkatan akses kepada pembiayaan untuk PKS. Berbagai-bagai program diperkenalkan untuk meningkatkan penawaran dan kepelbagaian pendanaan untuk PKS. Program tersebut terus memanfaatkan peranan penting dan penyertaan bank dalam pertumbuhan dan pembangunan PKS. Di bawah peruntukan Bajet 2016, dana tambahan

Penyediaan Perkhidmatan Kiriman Wang oleh Bukan Bank kepada PKS

Di bawah rejim pengawalseliaan Bank sedia ada, penyedia perkhidmatan kiriman wang bukan bank dibenarkan menawarkan perkhidmatan kiriman wang sebagai sebahagian daripada penyediaan penyelesaian kiriman wang yang lengkap kepada pasaran. PKS, terutamanya, dijangka mendapat manfaat daripada perkhidmatan ini memandangkan bahagian aktiviti perdagangan merentas sempadan yang melibatkan PKS semakin meningkat. Pada tahun 2015, jumlah kiriman wang meningkat 122.1% kepada RM722.1 juta (2014: RM325 juta), mencerminkan terutamanya permintaan daripada PKS. Dengan akses yang lebih baik dan waktu operasi yang lebih panjang, perkhidmatan kiriman wang yang ditawarkan oleh penyedia perkhidmatan kiriman wang memberi PKS alternatif yang mudah dan cekap, selain menerusi bank, untuk pembayaran merentas sempadan yang tidak melebihi RM50 juta.

sebanyak RM1 bilion yang boleh digunakan sehingga 31 Disember 2017 telah disediakan oleh Kerajaan untuk Skim Pembiayaan Berlandaskan Syariah PKS (Shariah-compliant SME Financing Scheme, SSFS). Skim ini menyediakan subsidi kadar keuntungan sebanyak 2% bagi kemudahan pembiayaan yang disediakan oleh bank-bank Islam. Lebih daripada 879 PKS telah mengambil peluang daripada SSFS sejak diperkenalkan pada tahun 2012.

Dana tambahan sebanyak RM1 bilion diperuntukkan Kerajaan untuk Skim Pembiayaan Berlandaskan Syariah PKS

Credit Guarantee Corporation Malaysia Berhad (CGC) terus menyokong ekosistem yang inklusif bagi pembiayaan PKS. Dalam usaha memenuhi keperluan pembiayaan khas usahawan wanita, CGC memperkenalkan BizWanita-I, skim berlandaskan Syariah berjumlah RM30 juta yang membolehkan pemilik perniagaan wanita yang layak untuk membuat pinjaman tanpa cagaran sehingga RM300,000 untuk tempoh maksimum tujuh tahun. Skim BizWanita-I melengkapkan skim BizMula-I, yang menyediakan pembiayaan untuk syarikat permulaan yang beroperasi kurang daripada tiga tahun sebagai usaha menyokong keperluan perniagaan dan usahawan PKS yang berbeza.

Melangkah ke hadapan, pendorong utama pertumbuhan masa depan sektor kewangan akan terhasil dengan memanfaatkan peranan teknologi kewangan untuk meningkatkan kualiti, kecekapan dan nilai tambah dalam produk dan perkhidmatan yang ditawarkan kepada pengguna

Kemajuan dalam teknologi kewangan telah membawa kepada pengenalan model dan teknologi perniagaan baharu, seperti platform untuk mendapatkan dana daripada orang ramai menerusi Internet (crowdfunding), penasihat *robo* serta mata wang digital dan inovasi pembayaran yang semakin menggantikan bentuk pengantaraan kewangan yang lebih tradisional. Meskipun perkembangan ini mungkin memberikan cabaran kepada model perniagaan sedia ada, namun ia juga boleh meningkatkan potensi pertumbuhan. Bank mempunyai matlamat untuk menyediakan persekitaran pengawalseliaan yang kondusif kepada institusi kewangan untuk berinovasi dan memberikan respons pantas kepada perubahan teknologi yang mungkin mengganggu operasi institusi kewangan, dalam parameter risiko yang bersesuaian bagi melindungi keselamatan dan kekukuhan sistem kewangan.

MENGGALAKKAN SEKTOR INSURANS DAN TAKAFUL YANG BERDAYA SAING DAN INOVATIF

Pada tahun 2015, jumlah aset industri insurans dan takaful meningkat 5.6% kepada RM264 bilion. Dalam sektor insurans hayat dan takaful keluarga, pertambahan caruman takaful amat ketara hingga mencakupi hampir 18% daripada premium dan caruman baharu. Insurans dan takaful menyediakan saluran penting kepada orang ramai untuk menabung dan melabur, selain menawarkan satu bentuk pelindungan risiko jika berlaku kematian, hilang upaya dan persaraan. Dalam hal ini, Malaysia masih jauh lagi daripada sasaran kadar penembusannya sebanyak 75%, yang diukur mengikut peratusan penduduk yang dilindungi polisi insurans hayat dan takaful keluarga. Pada tahun 2015, kadar penembusan turun sedikit kepada 54.9% (2014: 55.5%).

Rajah 2.2

Insurans dan Takaful: Premium dan Caruman Baharu

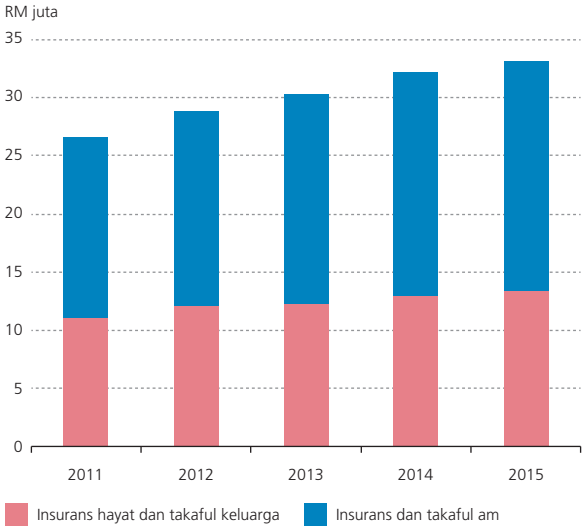

Sumber: Bank Negara Malaysia

Bagi sektor insurans dan takaful am, nisbah tuntutan gabungan meningkat sedikit kepada 60.2% (2014: 58.4%), mencerminkan keadaan perniagaan yang lebih mencabar, terutamanya dalam bidang perniagaan marin, penerbangan dan pengangkutan.

Selepas beberapa tahun merancang dan mengadakan perbincangan yang intensif, pelbagai komponen pembaharuan dalam seluruh sektor insurans dan takaful telah dimuktamadkan. Kertas Kerja Pemberitahuan Rangka Kerja Insurans Hayat dan Takaful Keluarga (Life Insurance and Family Takaful Framework, LIFE Framework) (Rangka Kerja LIFE), yang dikeluarkan pada bulan November 2015, menggariskan strategi serampang tiga mata yang memberikan fleksibiliti operasi yang lebih besar dalam mereka bentuk struktur insentif untuk penjualan produk insurans hayat dan takaful keluarga, menggalakkan pembentukan saluran pengagihan alternatif, serta mengukuhkan pengaturan bagi memastikan perkhidmatan dan nasihat yang berkualiti tinggi daripada pengantara. Pendekatan pelaksanaan secara berperingkat, dari tahun 2016 hingga tahun 2019, akan membolehkan perubahan yang diperlukan dicerminkan dalam amalan penanggung insurans dan pengendali takaful serta diperkenalkan kepada pengguna, yang berperanan penting dalam usaha menggalakkan disiplin pasaran yang lebih baik dalam industri pada masa hadapan.

Salah satu inisiatif utama yang akan dilaksanakan pada peringkat permulaan ialah pengenalan kad skor seimbang (balanced scorecard, BSC) supaya struktur ganjaran semasa untuk pengantara dapat lebih dijajarkan dengan pemberian perkhidmatan dan nasihat yang berkualiti. Matlamat BSC adalah untuk menggalakkan pengantara supaya:

(i) memastikan nasihat yang diberikan adalah sesuai dengan keperluan kewangan pengguna;
(ii) memberikan perkhidmatan yang efektif sepanjang tempoh kuat kuasa sijil polisi hayat/ takaful keluarga; dan
(iii) meneruskan pembangunan profesional dengan memberi tumpuan sepenuhnya pada amalan beretika dan profesional semasa penjualan dan pemasaran produk insurans hayat/takaful keluarga.

Rangka Kerja LIFE menggariskan strategi serampang tiga mata yang membolehkan fleksibiliti operasi yang lebih besar, menggalakkan saluran pengagihan yang pelbagai dan mengukuhkan amalan pasaran pengantara

Sehubungan dengan ini, penunjuk prestasi utama (KPI) yang tidak berkaitan dengan jualan akan diambil kira semasa menentukan ganjaran pengantara. KPI tersebut termasuklah penunjuk berkaitan dengan pengisian borang pencarian fakta pelanggan yang lengkap dan jumlah aduan pengguna. Pelaksanaan rintis BSC akan bermula pada tahun 2016 sebelum pelaksanaan sepenuhnya pada tahun 2018. Bersama-sama komponen lain dalam Rangka Kerja LIFE tersebut, pembaharuan ini dijangka mempunyai kesan yang penting dalam meningkatkan kadar penembusan insurans di Malaysia.

Pembaharuan selari dalam sektor insurans dan takaful am turut dilaksanakan dengan pengeluaran dokumen dasar Liberalisasi Tarif Motor dan Tarif Kebakaran Berfasa (Dokumen Dasar) pada tahun 2016. Pembaharuan ini merupakan susulan semakan terhadap tarif sejak tahun 1992, dan dibangunkan berdasarkan langkah yang diambil

sebelum ini untuk mempersiapkan industri dan orang ramai menghadapi persaingan harga yang lebih ketara dalam satu-satunya segmen pasaran yang harganya masih dikawal. Langkah ini juga merintis jalan bagi penentuan harga polisi insurans motor dan kebakaran yang lebih mencerminkan risiko. Maklumat lanjut Dokumen Dasar terdapat dalam rencana ``Liberalisasi Tarif Motor dan Tarif Kebakaran´´.

Pembaharuan dalam sektor insurans dan takaful am akan menyebabkan penentuan harga polisi insurans motor dan kebakaran lebih mencerminkan risiko

MEMBANGUNKAN PASARAN KEWANGAN YANG MENDALAM DAN TEGUH

Sepanjang tahun lepas, pasaran kewangan Malaysia terus menyokong aktiviti pemerolehan dana dan pelaburan untuk tujuan produktif dalam ekonomi. Mencerminkan keadaan pasaran yang lebih lembap pada tahun 2015, jumlah sekuriti hutang terkumpul meningkat dengan lebih perlahan pada 5.2% (2014: 8.2%) kepada RM1,175.1 bilion, dengan sukuk mencakupi bahagian lebih besar daripada jumlah terkumpul, sebanyak 54.8% atau

Rajah 2.3

Sekuriti Hutang dan Sukuk Terkumpul (Awam dan Swasta)

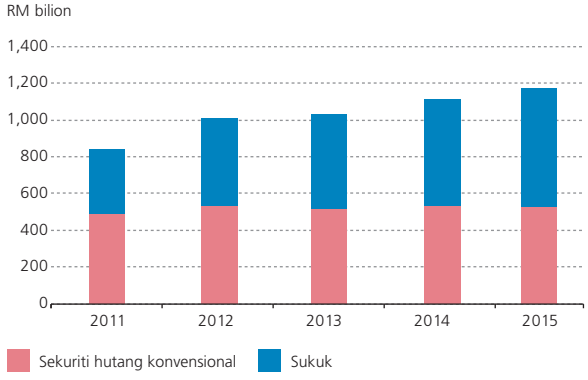

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 2.4

Pasaran Sekuriti Hutang Mata Wang Tempatan Terkumpul ASEAN

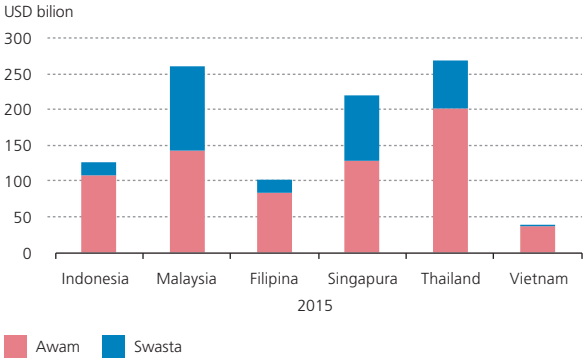

Sumber: Asian Bonds Online

RM644.4 bilion (2014: 52.2%). Terbitan baharu adalah lebih sederhana, dengan jumlah sebanyak RM276 bilion diperoleh pada tahun 2015 (2014: RM495 bilion). Dalam pasaran pertukaran asing, jumlah dagangan harian purata juga lebih rendah pada USD10.2 bilion (2014: USD11.8 bilion).

Pasaran sekuriti hutang Malaysia yang merupakan 101.6% daripada KDNK, kekal sebagai salah sebuah pasaran terbesar di Asia Tenggara. Peminjam dan pelabur terus yakin terhadap daya tahan pasaran ini, lantas membuat terbitan dalam pelbagai mata wang yang terus menambah kedalaman pasaran ini. Terbitan oleh Cagamas Berhad pada tahun 2015 berjumlah lebih daripada RM7 bilion, melepasi sasaran terbitan sebanyak RM6 bilion. Terbitan utama yang lain termasuk terbitan pertama bon dan sukuk dalam denominasi dolar Singapura berjumlah SGD362.8 juta, susulan terbitan penting ``Tiger Emas Bond´´ bernilai RMB1.5 bilion pada tahun lalu. Selain itu, Petroliam Nasional Berhad (PETRONAS) yang menerbitkan bon dolar korporat terbesar di Asia bagi tahun 2015, berjaya memperoleh sebanyak USD5 bilion dalam empat *tranche*, dengan nisbah bida kepada lindungan yang kukuh sebanyak 2.5 kali.

Dalam usaha untuk terus menggalakkan pembangunan pasaran wang, Bank mengkaji semula Dokumen Dasar Urus Niaga Perjanjian Belian Semula (Repo) (Dokumen Dasar Repo) untuk membolehkan institusi kewangan menggunakan sekuriti mata wang asing yang layak sebagai cagaran untuk mendapatkan pendanaan mata wang asing di bawah urus niaga Repo. Usaha ini dijangka meningkatkan jumlah

Liberalisasi Tarif Motor dan Tarif Kebakaran

Bank Negara Malaysia (Bank) akan meliberalisasi Tarif Motor dan Tarif Kebakaran secara beransur-ansur dengan permulaan fasa pertama pada tahun 2016. Dalam persekitaran baharu ini, industri insurans dan takaful akan mempunyai fleksibiliti untuk menawarkan produk motor dan kebakaran yang mempunyai ciri baharu atau skop perlindungan yang dibezakan, pada harga yang berasaskan pasaran. Fleksibiliti ini dijangka memacu inovasi produk manakala penggunaan penentuan harga berdasarkan risiko akan menggalakkan amalan pengurusan risiko yang baik dalam kalangan pengguna. Persaingan sihat yang terhasil akan turut memberikan manfaat kepada pengguna yang akan mendapat akses kepada pelbagai jenis produk motor dan kebakaran, di samping kualiti perkhidmatan yang lebih baik yang disediakan oleh pengantara profesional. Untuk memudahkan peralihan secara teratur bagi pemilik risiko dan industri kepada persekitaran operasi yang baharu ini, Bank telah menggariskan hala tuju liberalisasi. Hala tuju ini menetapkan fasa-fasa apabila keperluan tarif sedia ada yang berkaitan dengan ciri produk, had perlindungan dan harga produk akan dimansuhkan secara beransur-ansur. Hala tuju ini juga penting bagi pelaksanaan keperluan kehematan dan amalan pasaran yang diperkukuh, yang perlu bagi memastikan penanggung insurans dan pengendali takaful terus beroperasi dengan cara yang selamat dan teguh serta melayan pengguna dengan adil. Rencana ini menghuraikan tentang pelaksanaan hala tuju dan objektif khusus di sebalik pendekatan liberalisasi secara berperingkat ini.

Liberalisasi Secara Berperingkat untuk Menyokong Peralihan yang Teratur

Hala tuju liberalisasi ini memperuntukkan pemansuhan keperluan tarif secara berperingkat (Gambar Rajah 1). Pendekatan ini penting bagi membolehkan industri dan pengguna membuat penyesuaian secara beransur-ansur memandangkan produk motor dan kebakaran diperlukan secara meluas oleh pemilik kenderaan dan harta benda, sama ada dikehendaki oleh undang-undang atau untuk melindungi aset di bawah pembiayaan. Motor dan kebakaran juga merupakan dua kelas perniagaan terbesar untuk penanggung insurans am dan pengendali takaful am, yang mencakupi kira-kira 65% daripada purata jumlah premium (termasuk caruman dalam konteks takaful) industri sejak lima tahun lalu.

Pada tahun pertama pelaksanaan, industri akan dibenarkan untuk menawarkan produk baharu atau tambahan kepada skop perlindungan produk yang sedia ada di bawah tarif. Harga produk baharu dan perlindungan tambahan ini akan ditentukan oleh pasaran. Ini akan memberikan peserta industri peluang awal untuk membangunkan dan memperhalusi strategi produk dan penentuan harga serta meningkatkan keupayaan pengedaran dan operasi. Kepelbagaian produk motor dan kebakaran yang dijangka ditawarkan oleh industri juga dapat memberi pilihan tambahan kepada pengguna untuk membeli perlindungan insurans atau takaful yang menepati keperluan mereka secara individu.

Pada tahun kedua pelaksanaan, kadar premium untuk produk Motor Komprehensif dan Motor Pihak Ketiga Kebakaran dan Kecurian (Motor Third Party Fire and Theft, TPFT) akan ditentukan oleh pasaran. Kadar premium semasa barisan produk ini yang dinilai agak hampir dengan tahap teknikal (berdasarkan pengalaman kerugian purata) dapat mengurangkan risiko pelarasan mendadak yang mungkin memberikan kesan tidak seimbang kepada pengguna. Seiring dengan perubahan ini ialah keperluan perlindungan pengguna yang bertambah baik bagi memastikan tadbir urus yang sewajarnya terhadap reka bentuk produk dan penentuan harga serta layanan yang adil kepada pengguna. Penanggung insurans dan pengendali takaful dikehendaki menambah baik prosedur dan keupayaan dalaman yang sedia ada bagi membolehkan penilaian risiko dibuat dengan wajar dan penentuan harga dibuat dengan sesuai dan secara konsisten. Tahap penzahiran juga akan ditingkatkan, khususnya dari segi komponen premium dan skop perlindungan, untuk memudahkan perbandingan dan membolehkan pengguna membuat keputusan pembelian berdasarkan maklumat yang mencukupi.

Kadar premium produk Motor Pihak Ketiga akan terus dikawal selia dengan pelarasan yang beransur-ansur untuk lebih menggambarkan kerugian yang dialami daripada produk ini. Pada masa ini, beberapa kadar premium yang diterima pakai masih ketara berada di bawah tahap teknikal yang tidak akan berterusan untuk jangka panjang. Berdasarkan kaji selidik terkini, jumlah premium yang dikutip setiap tahun untuk

produk Motor Pihak Ketiga dianggarkan kira-kira RM520 juta, manakala tuntutan dan perbelanjaan yang ditanggung telah meningkat kepada hampir RM680 juta. Ini bermakna bagi setiap ringgit yang diterima untuk premium produk Motor Pihak Ketiga, penanggung insurans dan pengendali takaful membayar purata RM1.30 untuk tuntutan dan kos yang berkaitan, dengan beberapa kelas kenderaan melibatkan jumlah sehingga RM2.90. Memandangkan jurang penentuan harga berbanding dengan risiko adalah agak besar, penyahkawalseliaan kadar premium yang dibuat secara serta-merta mungkin mengakibatkan kenaikan premium yang mendadak dan seterusnya menjejaskan banyak pengguna. Oleh itu, pendekatan yang lebih berhati-hati adalah perlu bagi memberikan masa kepada inisiatif yang sedang dilaksanakan untuk mengurangkan jurang penentuan harga memberikan kesan, termasuk inisiatif untuk mengawal inflasi kos tuntutan serta menangani ketirisan dan penipuan. Inisiatif ini akan dilengkapi usaha untuk memupuk tabiat pemanduan yang bertanggungjawab dan melaksanakan langkah keselamatan jalan raya. Pendekatan secara berfasa ini juga akan memudahkan pengumpulan data yang berkualiti lebih tinggi pada tahap yang lebih terperinci oleh penanggung insurans dan pengendali takaful untuk menentukan harga berdasarkan maklumat yang mencukupi.

Gambar Rajah 1

Liberalisasi Kelas Motor dan Kebakaran Secara Berperingkat

Nota:
* Penerangan yang lebih terperinci mengenai jenis insurans motor boleh didapati dalam Panduan Tuntutan Motor di laman sesawang InsuranceInfo, http://www.insuranceinfo.com.my/landing_pages/accident_info/download/guide.pdf.
** Merujuk kepada jenis produk/perlindungan baharu yang tidak ditakrifkan di bawah Tarif Motor dan Tarif Kebakaran atau apa-apa variasi atau lanjutan kepada produk/perlindungan yang ditakrifkan di bawah Tarif Motor dan Tarif Kebakaran.

Sumber: Bank Negara Malaysia

Liberalisasi kadar premium motor akan diiringi oleh pengurangan kadar premium kebakaran untuk kelas risiko tertentu, sebagai sebahagian daripada usaha untuk mengimbang semula penentuan harga keseluruhan antara kelas perniagaan ini. Dengan peredaran masa, apabila pengumpulan risiko menjadi lebih terperinci, kadar premium untuk dua kelas ini dijangka lebih konsisten dengan profil risiko yang wujud. Kemajuan liberalisasi akan dikaji semula pada tahun 2019, dan penilaian akan dibuat mengenai kesan langkah-langkah ini terhadap pengguna serta industri.

Matlamat dan Hasil yang Dikehendaki daripada Liberalisasi

Matlamat utama inisiatif liberalisasi adalah untuk mengukuhkan insentif bagi meningkatkan kecekapan dan pengurusan risiko yang mantap dalam sektor insurans dan takaful am. Fleksibiliti yang lebih tinggi untuk industri menentukan harga produk motor dan kebakaran akan menggalakkan persaingan, dan seterusnya memacu penambahbaikan dalam pengurusan pengunderaitan dan tuntutan bagi memberikan perkhidmatan dan nilai terbaik kepada pengguna. Selain daripada keperluan untuk penanggung insurans dan pengendali takaful meningkatkan keupayaan dan kompetensi teknikal, adalah dijangkakan usaha kerjasama yang lebih meluas merentas industri dan dalam kalangan penyedia perkhidmatan juga akan dipercepat bagi menyelaras amalan sedia ada dan meminimumkan ketirisan dan kelewatan dalam penyelesaian tuntutan. Usaha ini termasuk penubuhan Sistem Perisikan Penipuan (Fraud Intelligence System) oleh industri untuk menangani penipuan insurans, meningkatkan kemahiran pengantara untuk menaikkan lagi tahap profesionalisme dan meningkatkan standard industri pembaikan kenderaan bagi memudahkan pemprosesan tuntutan yang lebih cekap.

Gambar Rajah 2

Hasil yang Dikehendaki dalam Persekitaran Operasi Baharu

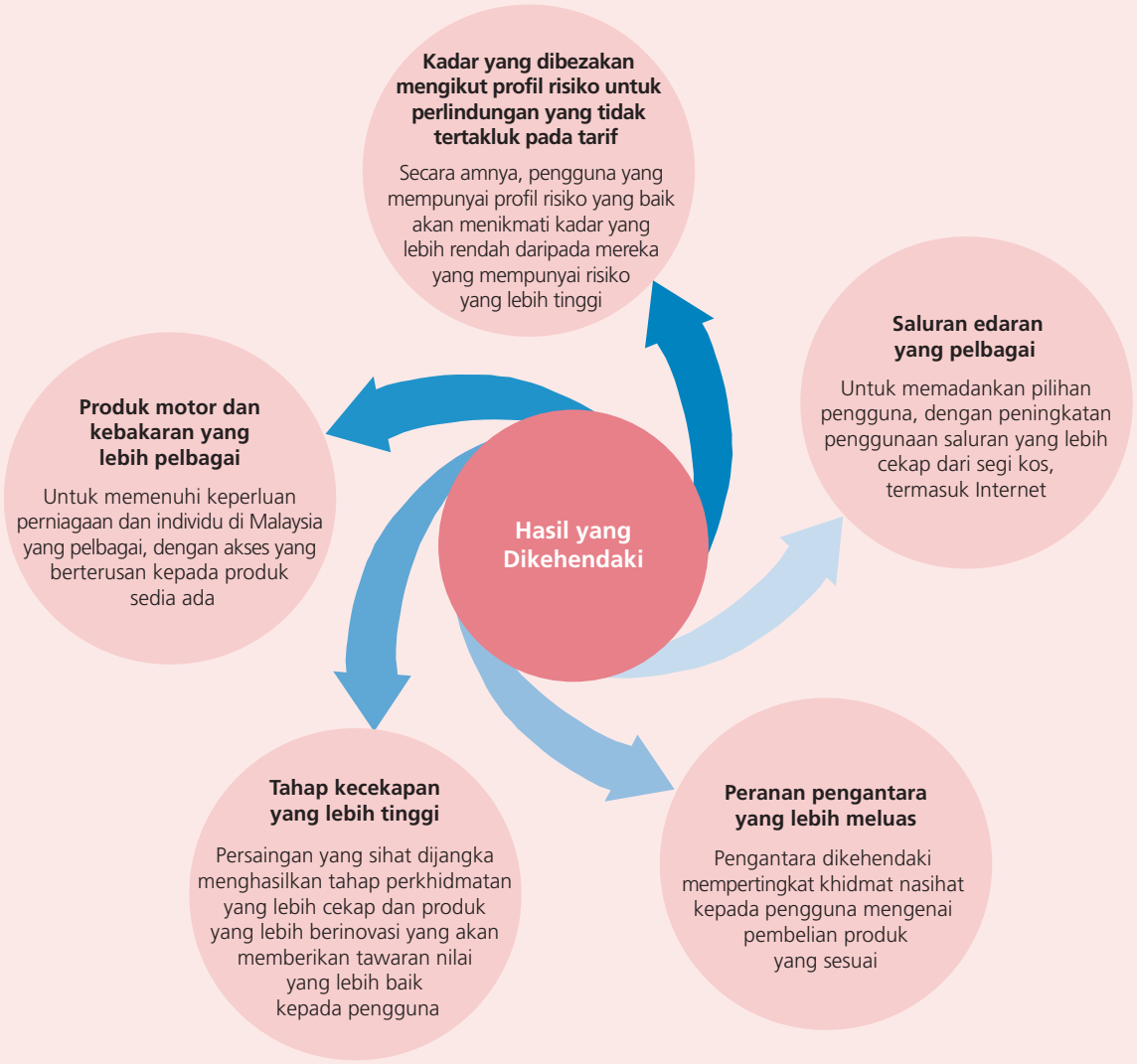

Sumber: Bank Negara Malaysia

Dengan peredaran masa, kadar premium akan ditentukan dengan adil dan menjadi lebih selaras dengan risiko yang wujud, dan dengan itu membolehkan pemilik kenderaan dan harta benda yang mempunyai profil risiko yang lebih rendah dikenakan kadar premium yang lebih rendah. Mereka yang mempunyai profil risiko yang lebih tinggi juga akan digalakkan dengan sewajarnya untuk mengambil langkah mengurangkan dedahan risiko atau menambah baik profil risiko masing-masing. Hasil daripada perubahan tingkah laku terhadap risiko ini juga boleh mengurangkan kejadian kemalangan dan kecurian secara keseluruhan. Oleh itu, inflasi kos tuntutan dan kadar premium akan menjadi sederhana, dan memastikan industri lebih mampan dalam jangka panjang.

Satu lagi matlamat penting liberalisasi adalah untuk menggalakkan peningkatan inovasi produk yang responsif kepada keperluan dan keutamaan pemilik kenderaan dan harta benda yang berbeza. Ini akan merangkumi penggunaan teknologi baharu dalam pembangunan produk yang membolehkan penanggung insurans dan pengendali takaful memberi insentif supaya pengguna menerima pakai amalan yang lebih selamat, di samping memberikan tawaran nilai yang lebih baik kepada pengguna yang bertanggungjawab. Pengguna juga sewajarnya boleh mengakses produk motor dan kebakaran melalui saluran edaran pilihan masing-masing, termasuk saluran yang lebih cekap dari segi kos seperti Internet. Selain mempunyai pilihan produk yang lebih luas, pengguna juga akan mendapat manfaat tambahan daripada keupayaan untuk mempelbagaikan had perlindungan atau membeli perlindungan tambahan pilihan. Ini bagi membolehkan skop dan tahap perlindungan, serta kadar premium disesuaikan supaya berpadanan dengan profil risiko individu. Walau bagaimanapun, semasa tempoh peralihan, produk sedia ada akan terus ditawarkan bagi memberikan masa kepada pengguna untuk menilai semula dan membuat penyesuaian kepada keputusan pembelian mereka. Untuk memudahkan pengguna membuat keputusan berdasarkan maklumat yang cukup, penzahiran untuk ciri produk, had perlindungan dan kadar premium akan ditingkatkan. Pengantara juga dikehendaki memainkan peranan yang lebih besar untuk menerangkan ciri-ciri dan pilihan produk baharu serta membantu pengguna mengoptimumkan pembelian perlindungan masing-masing.

Industri berada pada kedudukan yang baik untuk beralih dengan lancar ke arah rejim yang lebih berasaskan pasaran. Usaha pengawalan dan penyeliaan yang dilaksanakan oleh Bank selama ini telah mengukuhkan daya tahan industri dengan ketara dan memupuk tadbir urus, pengurusan risiko dan amalan pasaran yang lebih baik. Khususnya, keperluan kehematan yang berkaitan dengan modal berasaskan risiko dan pengurusan risiko yang mantap dijangka mengekalkan insentif untuk amalan penentuan harga yang berterusan dan memastikan penanggung insurans dan pengendali takaful terus kukuh dari segi kewangan dalam persekitaran yang semakin kompetitif.

Fleksibiliti yang lebih tinggi dalam reka bentuk produk dan penentuan harga yang masing-masing sepadan dengan kesanggupan mengambil risiko dan modal penanggung insurans dan pengendali takaful juga akan menggalakkan penentuan harga risiko yang lebih saksama. Berserta dengan penjimatan kos hasil daripada inisiatif lain yang sedang dilaksanakan untuk meningkatkan kecekapan kendalian, liberalisasi ini akan menyumbang ke arah memastikan kemampanan industri untuk jangka panjang.

urus niaga bercagar, yang seterusnya meningkatkan mudah tunai pasaran. Langkah juga diambil untuk menyeragamkan amalan pasaran Repo selaras dengan Perjanjian Utama Belian Semula Global (Global Master Repurchase Agreement), iaitu perjanjian urus niaga Repo yang diakui pada peringkat antarabangsa. Kajian semula terhadap Dokumen Dasar Repo, yang menghendaki sekurang-kurangnya satu pihak dalam urus niaga Repo merupakan bank berlesen atau bank pelaburan berlesen, berperanan memastikan perlindungan pengurusan risiko yang sewajarnya adalah terpakai bagi semua urus niaga Repo.

Usaha terus dilaksanakan untuk menggalakkan penggunaan renminbi sebagai mata wang penyelesaian. Satu perkembangan penting pada tahun 2015 ialah kemasukan Malaysia ke dalam program Pelabur Institusi Asing yang Layak Renminbi (Renminbi Qualified Foreign Institutional Investor, RQFII) oleh Republik Rakyat China (RR China) pada bulan November 2015, dengan agregat kuota pelaburan negara sebanyak RMB50 bilion. Program RQFII dilancarkan oleh RR China pada bulan Disember 2011 bertujuan menyediakan saluran alternatif kepada pelabur asing untuk melabur semula dana renminbi luar pesisir mereka di pasaran kewangan RR China. Sejak program tersebut diperkenalkan, kuota RQFII telah diberikan kepada 16 negara dengan jumlah kuota sebanyak RMB1.2 trilion. Malaysia merupakan negara ke-14 yang dimasukkan ke dalam program tersebut.

Kemasukan Malaysia ke dalam program Pelabur Institusi Asing yang Layak Renminbi menggalakkan penggunaan renminbi sebagai mata wang penyelesaian

Program RQFII dijangka menggalakkan pembangunan lebih banyak produk kewangan dalam denominasi renminbi berikutan permintaan yang semakin bertambah terhadap peluang pelaburan di RR China. Bagi memudahkan pelaksanaan RQFII di Malaysia, Bank bekerjasama dengan Suruhanjaya Sekuriti Malaysia dan Suruhanjaya Kawal Selia Sekuriti China (China Securities Regulatory Commision) untuk merumuskan peraturan dan prosedur am bagi proses permohonan kuota RQFII oleh institusi Malaysia yang layak.

MEMAJUKAN MALAYSIA SEBAGAI PASARAN KEWANGAN ISLAM ANTARABANGSA

Malaysia terus memperkukuh reputasinya sebagai pasaran kewangan Islam antarabangsa. Jumlah aset mata wang asing bank-bank Islam meningkat 10.1% pada tahun 2015 kepada RM30.5 bilion (2014: RM27.7 bilion), mencerminkan peningkatan urus niaga kewangan Islam merentas sempadan. Berikutan kejayaan Agrobank menjadi bank Islam sepenuhnya, bilangan bank Islam yang beroperasi di Malaysia adalah sebanyak 27, termasuk 11 bank yang kini beroperasi sebagai jendela Islam.

Dalam pasaran sukuk, Malaysia mengekalkan kedudukannya sebagai destinasi utama untuk terbitan sukuk, dengan bahagian yang agak besar, sebanyak 53% atau USD34.8 bilion bagi terbitan sukuk baharu global pada tahun 2015. Antara perkembangan utama pada tahun itu ialah terbitan dua sukuk ``Emas´´ oleh Kerajaan dan PETRONAS, menjadikan jumlah sukuk ``Emas´´ yang diterbitkan sejak tahun 2009 kepada 22. Daripada kesemua sukuk ini, terbitan sukuk 30 tahun yang pertama berjumlah USD500 juta oleh Kerajaan pada bulan April 2015 merupakan yang paling penting, kerana merupakan sukuk berdaulat dengan tempoh pemegangan paling lama setakat ini dan berfungsi sebagai keluk kadar hasil tanda aras Islam jangka panjang untuk negara lain. Sukuk berdaulat itu menetapkan paras harga untuk sekuriti Islam dengan kadar hasil sebanyak 4.2% pada masa terbitan, dengan harganya lebih tinggi daripada bon konvensional syarikat yang lebih baik penarafannya seperti PETRONAS. Sukuk itu juga adalah yang pertama menerima pakai struktur yang menggunakan aset penjana pendapatan bukan fizikal dalam bentuk hak untuk turut serta dalam penyediaan perkhidmatan.

Tahun 2015 juga menyaksikan pelancaran sukuk pelaburan yang mampan dan bertanggungjawab (sustainable and responsible investment) yang pertama di Malaysia pada bulan Mei 2015 oleh Khazanah Nasional Berhad.

Sukuk RM100 juta itu merupakan terbitan pertama di bawah program RM1 bilion yang akan disalurkan untuk tujuan tanggungjawab sosial dan tanggungjawab dari segi etika (socially and ethically responsible), termasuk membiayai projek pendidikan. Selain itu, Bank juga berjaya menyempurnakan terbitan rintis Nota Kewangan Islam tiga bulan berjumlah RM50 juta, yang berasaskan konsep perkongsian untung *Mudarabah* yang diterima pada peringkat global. Terbitan ini dijangka menambah jumlah pelabur dan menjadikan pasaran kewangan Islam Malaysia lebih mendalam dan teguh.

Terbitan sukuk USD500 juta 30 tahun pada tahun 2015 merupakan pencapaian penting kerana ia merupakan sukuk berdaulat dengan tempoh pemegangan paling lama yang pernah diterbitkan setakat ini dan bertindak sebagai penanda aras bagi negara lain

Bank kekal aktif dalam menggalakkan pembangunan kewangan Islam yang mampan pada peringkat global, dengan memanfaatkan pengalamannya yang luas. Pada bulan April 2015, Tabung Kewangan Antarabangsa (IMF) dan kumpulan ekonomi G-20 menganjurkan secara bersama seminar kewangan Islam bersempena dengan Mesyuarat Musim Bunga tahunan IMF dan

Rajah 2.5

Aset, Pembiayaan dan Deposit Mata Wang Asing bagi Bank-bank Islam*

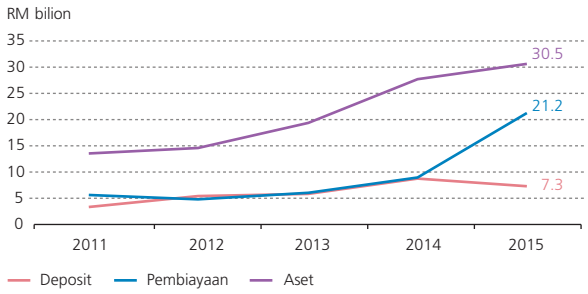

*Termasuk Bank Islam Antarabangsa dan Unit Perniagaan Mata Wang Antarabangsa

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 2.6

Jumlah Sukuk Terkumpul Global 2015

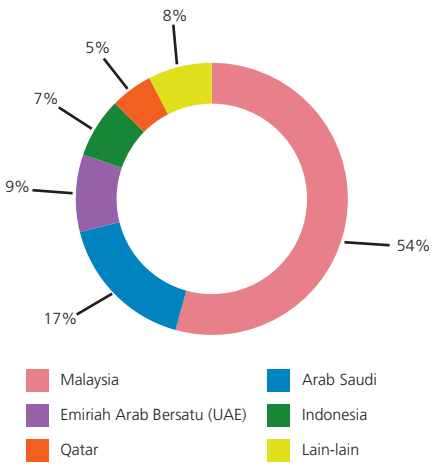

Sumber: Zawya

Bank Dunia. Ini merupakan kali pertama kewangan Islam diketengahkan dalam sesuatu acara pada peringkat ini. Bank menyokong acara ini sebagai sumber pakar yang membantu menggalakkan pengiktirafan kewangan Islam sebagai satu bentuk pembiayaan berdaya maju untuk pelaburan infrastruktur selain memperkukuh kepentingannya dalam menyokong pertumbuhan ekonomi. Selain itu, kewangan Islam juga lebih diterima dalam kalangan negara anggota ASEAN dengan penerimaan resolusi oleh Perhimpunan Antara Parlimen ASEAN pada tahun 2015 untuk menggalakkan sumber dana yang pelbagai, termasuk kewangan Islam, bagi merangsang perdagangan antara rantau dan dalam rantau.

MEMBANGUNKAN TENAGA MAHIR UNTUK MEMACU PERTUMBUHAN DAN DINAMISME DALAM SEKTOR KEWANGAN

Bank terus memberikan prioriti utama bagi memastikan tenaga kerja sektor kewangan mempunyai kemahiran yang berkaitan serta kecekapan dan asas etika yang kukuh. Langkah ini diteruskan melalui kerjasama rapat dengan institusi dan badan penting yang ditubuhkan dan disokong oleh Bank.

Sejak penubuhannya pada bulan Julai 2014, Majlis Tenaga Mahir Perkhidmatan Kewangan (Majlis) membuat persediaan asas bagi mengukuhkan pembangunan tenaga mahir untuk industri

kewangan. Pandangan dan perspektif yang diperoleh daripada perbincangan dan perundingan meluas dengan pihak berkepentingan utama telah menyediakan banyak input untuk perumusan strategi Majlis bagi memenuhi permintaan tenaga mahir oleh industri pada masa akan datang. Majlis kini sedang pada peringkat akhirnya untuk merumuskan saranan dan dijangka menerbitkan saranannya pada tahun 2016. Saranan tersebut dijangka melengkapkan usaha organisasi tenaga mahir sedia ada dalam industri, dengan tujuan mengukuhkan keseluruhan ekosistem pembangunan tenaga kerja mahir untuk melahirkan barisan tenaga mahir yang berkualiti tinggi dan mampan untuk sektor kewangan.

Lembaga Profesional Perkhidmatan Kewangan (Financial Services Professional Board, FSPB), merupakan inisiatif yang diterajui industri untuk memacu pembangunan dan sokongan tahap piawaian profesional dan etika. FSPB telah menerbitkan kod etika (Code of Ethics, CoE) sukarela untuk industri pada bulan Januari 2016. Dengan mengambil kira perspektif pengamal terkemuka dan pakar yang berpengaruh, CoE menggariskan lima prinsip asas dengan tumpuan pada kecekapan, integriti, keadilan, kerahsiaan dan objektiviti. Penerapan CoE ini akan menetapkan tahap profesionalisme dan etika yang tinggi untuk industri perkhidmatan kewangan. Usaha ke arah meningkatkan tahap profesional dalam industri juga sedang diambil, seperti yang diterangkan dalam Gambar Rajah 2.1.

Kod etika yang diterbitkan secara sukarela oleh Lembaga Profesional Perkhidmatan Kewangan menetapkan tahap profesionalisme dan etika yang tinggi untuk industri kewangan

Pusat Pendidikan Kewangan Islam Antarabangsa (International Centre for Education in Islamic Finance, INCEIF) terus memainkan peranan penting dalam pendidikan

Gambar Rajah 2.1

Meningkatkan Piawaian Profesional dalam Industri Perkhidmatan Kewangan Melalui Transformasi Strategik Persatuan Profesional dengan Mandat Berimpak Tinggi

Dahulu dikenali sebagai	Transformasi strategik kepada	Peranan dan fungsi semasa
Institut Bank-bank Malaysia (Institute of Bankers Malaysia)	Asian Institute of Chartered Bankers, AICB Asian Banking School, ABS	**AICB, badan profesional untuk industri perbankan yang menerajui usaha pembangunan profesional, kelayakan dan kepimpinan berwibawa dengan kerjasama ABS, penyedia industri yang khusus dalam pendidikan perbankan profesional** • Memperkenalkan peringkat akhir Program Jurubank Bertauliah pada bulan Februari 2016, berikutan kejayaan pengenalan dua peringkat pertama, Jurubank Eksekutif (2013) dan Jurubank Profesional (2015) • Menawarkan program pensijilan khusus, (contohnya, pematuhan pengawalseliaan dan pengurusan risiko) bagi memenuhi permintaan industri
Association of Chartered Islamic Finance Professionals	Chartered Institute of Islamic Finance Professionals, CIIF	**Menggalakkan piawaian profesionalisme global dalam kalangan pengamal kewangan Islam** • Mengeluarkan piawaian pertama tentang kelayakan Profesional Bertauliah dan institusi kewangan latihan bertauliah, bersempena dengan pelancaran CIIF pada November 2015
Persatuan Penasihat Syariah Kewangan Islam Malaysia (Association of Shariah Advisors in Islamic Finance)	Association of Certified Shariah Advisors, ACSA	**Badan profesional terkemuka yang komited untuk meningkatkan tahap pengetahuan dan status pengamal Syariah** • Membangunkan program untuk memperakui penasihat Syariah dalam industri perkhidmatan kewangan • Membangunkan program peningkatan tahap profesional secara berterusan untuk ahlinya

untuk golongan profesional kewangan Islam dengan menyediakan tenaga mahir teras untuk institusi kewangan Islam di seluruh dunia. Bilangan pelajar yang mendaftar telah bertambah lebih tiga kali kepada 2,212 pelajar yang mewakili 79 kerakyatan sejak pengambilan 600 pelajar pertama dari 21 buah negara pada tahun 2006. Jumlah siswazah juga meningkat, dengan 248 pelajar menerima ijazah pada tahun 2015. Dengan pelancaran Dana Endowmen INCEIF pada bulan November 2015, sektor swasta kini boleh menyumbang kepada aspirasi INCEIF, terutamanya dalam penyelidikan dan pembangunan program yang ditawarkan. INCEIF juga sedang merumuskan rangka tindakan sepuluh tahun yang akan menggariskan prioriti strategiknya bagi memastikan ia terus responsif terhadap keperluan pembangunan tenaga mahir yang kian berubah dalam industri kewangan Islam.

Pelancaran Dana Endowmen INCEIF pada bulan November 2015 membolehkan sektor swasta menyumbang kepada aspirasi INCEIF, terutamanya dalam penyelidikan dan pembangunan program yang ditawarkan

Satu lagi perkembangan penting pada tahun 2015 ialah penubuhan Asia School of Business (ASB) pada bulan April. ASB yang akan berpangkalan di Kuala Lumpur, merupakan hasil perkongsian strategik antara Bank dengan Massachusetts Institute of Technology Sloan School of Management sebagai menyokong usaha yang lebih luas untuk menyediakan pendidikan bertaraf dunia, bagi melahirkan pemimpin yang berwawasan dan berprinsip, yang boleh menyumbang kepada kemajuan negara sedang pesat membangun, terutamanya Asia.

MENGUKUHKAN RANGKAIAN KEWANGAN DAN EKONOMI ANTARABANGSA

Usaha meningkatkan integrasi ekonomi dan kewangan yang lebih besar di rantau ini terus digiatkan semasa Malaysia menjadi Pengerusi ASEAN pada tahun 2015. Pada tahun itu juga, Komuniti ASEAN (ASEAN Community) berjaya ditubuhkan, lantas merintis jalan kepada kewujudan pasaran tunggal seperti yang dicadangkan di bawah Komuniti Ekonomi ASEAN (ASEAN Economic Community, AEC). Sistem kewangan yang dibangunkan dengan cukup baik dengan kesalinghubungan rantau yang kukuh yang membantu aktiviti ekonomi, merupakan prasyarat penting untuk mencapai matlamat AEC.

Rangka Kerja Integrasi Perbankan ASEAN (ASEAN Banking Integration Framework, ABIF) yang dilancarkan pada bulan Mac 2015 merupakan pencapaian penting ke arah mencapai integrasi kewangan serantau yang lebih kukuh. Melalui ABIF, Bank ASEAN Bertauliah akan mendapat akses pasaran dan mempunyai fleksibiliti operasi yang lebih besar, berdasarkan komitmen yang dipersetujui bersama antara negara asal dengan negara tuan rumah di rantau ini. Bagi menyokong penyertaan anggota ASEAN yang baharu dalam ABIF, Bank menyumbang dalam pembentukan hala tuju berkaitan bina upaya ABIF, yang matlamatnya adalah untuk menyediakan pendekatan yang kohesif dan terselaras bagi inisiatif bina upaya di rantau ini. Ia telah dibangunkan dengan kerjasama South East Asian Central Banks, Asian Development Bank dan negara anggota ASEAN yang lain.

Memorandum Persefahaman dengan Bank of Thailand bertindak sebagai skim rintis dalam penggunaan mata wang ASEAN untuk penyelesaian perdagangan

Melangkah ke hadapan, Menteri-menteri Kewangan dan Gabenor-gabenor Bank Pusat ASEAN juga meluluskan rangka kerja umum untuk melanjutkan Integrasi Kewangan ASEAN melangkaui tahun 2015. Rangka kerja ini menetapkan rancangan sepuluh tahun berdasarkan tiga tonggak, iaitu integrasi kewangan, kestabilan kewangan dan rangkuman kewangan. Ini akan membantu pelbagai jawatankuasa kerja ASEAN untuk menetapkan prioriti mereka dalam meneruskan peluang integrasi selanjutnya, termasuk dalam bidang liberalisasi sektor kewangan, pembangunan pasaran modal serta sistem pembayaran dan penyelesaian.

Di bawah rangka kerja pengiktirafan bersama yang dibangunkan oleh Forum Pasaran Modal ASEAN untuk membantu tawaran produk skim pelaburan kolektif (collective investment scheme, CIS) merentas sempadan ASEAN, Bank memberikan beberapa fleksibiliti dalam pentadbiran pertukaran asing. Hal ini dapat mewujudkan peluang yang lebih besar kepada pengurus dana yang dibenarkan di bawah rangka kerja ASEAN CIS untuk menerbitkan dana saham berdenominasi ringgit di luar Malaysia dan melabur dana ASEAN CIS yang diperoleh di Malaysia ke luar negeri tanpa perlu mendapatkan kebenaran terlebih dahulu. Rangka kerja ASEAN CIS dijangka dapat menggalakkan pembangunan pelbagai produk pelaburan yang ditawarkan untuk memanfaatkan dan menyalurkan dana lebihan di rantau ini untuk menyokong pertumbuhan dan pembangunan serantau.

Sebagai sebahagian daripada usaha yang sedang dijalankan untuk menggalakkan penggunaan mata wang tempatan dalam perdagangan dan pelaburan, Bank telah menandatangani Memorandum Persefahaman dengan Bank of Thailand pada bulan Ogos 2015 untuk menggalakkan penggunaan ringgit dan baht Thailand dalam aktiviti penyelesaian perdagangan. Kerjasama ini menjadi skim rintis dalam penggunaan mata wang ASEAN untuk penyelesaian perdagangan, yang dijangka mengurangkan kos menjalankan perniagaan dan mengurangkan dedahan terhadap ketidaktentuan pertukaran asing. Bank juga memperbaharui pengaturan swap mata wang bilateralnya dengan RR China buat kali ketiga sejak dimulakan pada tahun 2009. Pengaturan bertempoh tiga tahun itu dikekalkan pada RMB180 bilion atau bersamaan dengan RM90 bilion dan akan terus mengukuhkan hubungan ekonomi dan kewangan sedia ada antara Malaysia dengan RR China.

Merungkaikan Manfaat Bersama Menerusi Rangkuman Kewangan untuk Semua

Usaha menggalakkan rangkuman kewangan, supaya semua lapisan masyarakat mempunyai akses kepada perkhidmatan kewangan formal yang sesuai dan berpatutan, merupakan tumpuan utama dan mandat khusus Bank dalam menyumbang ke arah pertumbuhan yang saksama dan mampan. Perkhidmatan kewangan asas menyediakan peluang untuk rakyat Malaysia, termasuk golongan masyarakat berpendapatan rendah, untuk menyimpan dan melabur dengan selamat, meminjam untuk aktiviti produktif dan melindungi diri daripada kejutan yang tidak dijangka. Bagi mencapai mandat rangkuman kewangan, Bank memperkenalkan Rangka Kerja Rangkuman Kewangan pada tahun 2011, iaitu pelan komprehensif yang menggariskan strategi untuk sistem rangkuman kewangan sepanjang dekad seterusnya. Selepas itu, Indeks Rangkuman Kewangan dibentuk untuk mengukur kemajuan dan kesan dasar rangkuman kewangan Bank. Rencana ini melaporkan kemajuan rangkuman kewangan di Malaysia sejak tahun 2011 apabila Kaji Selidik Rangkuman Kewangan dari Segi Permintaan yang pertama dijalankan.

Gambar Rajah 1

Rangka Kerja Rangkuman Kewangan

Sumber: Bank Negara Malaysia

Pencapaian Penting dalam Rangkuman Kewangan

Skor Indeks Rangkuman Kewangan untuk penduduk di Malaysia meningkat dengan ketara kepada 0.90 pada tahun 2015 daripada 0.77 pada tahun 2011 (1.00 mencerminkan rangkuman penuh). Peningkatan ini didorong terutamanya oleh pertambahan akses kepada pusat akses kewangan di seluruh negara, penggunaan produk dengan lebih bertanggungjawab dan tahap kepuasan yang lebih tinggi dalam kalangan pengguna perkhidmatan kewangan. Sementara itu, masih terdapat jurang dalam penggunaan produk dan perkhidmatan kewangan, terutamanya dalam kalangan isi rumah berpendapatan rendah.

Perbankan Ejen sebagai Pemangkin Rangkuman

Perbankan ejen membolehkan pengguna mendapatkan perkhidmatan perbankan daripada institusi kewangan berlesen menerusi ejen pihak ketiga seperti kedai runcit dan pejabat pos. Pertama kali diperkenalkan pada tahun 2012, rangka kerja pengawalseliaan perbankan ejen dipertingkat lagi pada bulan April 2015 untuk membenarkan ejen membantu dalam proses pembukaan akaun simpanan[1] bagi pihak institusi kewangan menerusi sistem masa nyata dalam talian dan penentusahan identiti biometrik.

Pada akhir tahun 2015, sebanyak 6,902 ejen bank telah dilantik di seluruh negara, dengan lebih daripada 13,600 akaun baharu dibuka dan 63 juta transaksi berjumlah RM5.7 bilion diuruskan oleh ejen bank. Kebanyakan transaksi ini melibatkan pembayaran bil (59.2%; RM3.4 bilion) dan deposit tunai (28.1%; RM1.6 bilion).

Rajah 1

Jumlah Ejen Bank Meningkat

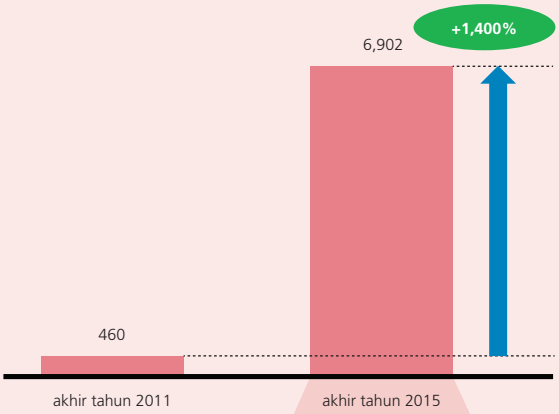

Disokong Terutamanya oleh Ejen Runcit

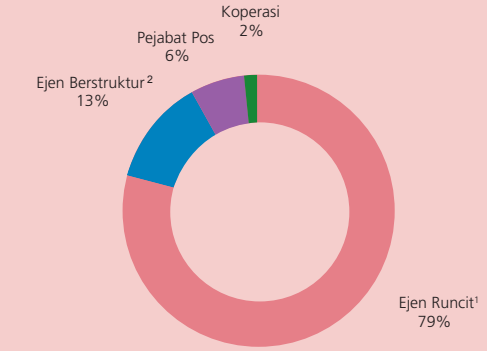

[1] Contoh seperti kedai runcit, kedai telekomunikasi
[2] Contoh seperti stesen minyak, persatuan petani, pusat transformasi luar bandar mini

Sumber: Bank Negara Malaysia

[1] Tambahan kepada perkhidmatan yang dibenarkan di bawah Garis Panduan Perbankan Ejen (2012) iaitu menerima deposit, memudahkan pengeluaran, pemindahan dana, pembayaran bil dan pembayaran balik pembiayaan.

(i) Tahap Boleh Akses yang Mudah

Tahap boleh akses yang mudah, yang mengukur ketersediaan pusat akses kewangan pada peringkat daerah dan mukim, telah mencatat peningkatan ketara. Kesemua 144 daerah dan 97% (2011: 46%) daripada 886 mukim yang mempunyai penduduk sekurang-kurangnya 2,000 orang kini mempunyai akses kepada perkhidmatan kewangan asas. Peningkatan pusat akses kewangan di seluruh negara menyediakan akses yang mudah kepada perkhidmatan kewangan yang selamat, diyakini dan berpatutan kepada 99% (2011: 82%) rakyat Malaysia.

Pencapaian ini sebahagian besarnya disebabkan oleh kewujudan ejen bank, yang memberikan kesan penting dalam usaha meningkatkan akses kepada perkhidmatan kewangan, khususnya di kawasan luar bandar. Berikutan operasi ejen bank, jumlah transaksi kewangan yang dijalankan meningkat daripada tiga juta transaksi pada akhir tahun 2012 kepada 63 juta pada akhir tahun 2015 (bernilai RM5.7 bilion).

Satu lagi perkembangan penting yang semakin ketara sejak tahun 2011 ialah peningkatan perbankan Internet dan perbankan mudah alih. Pada akhir tahun 2015, jumlah pelanggan perbankan Internet meningkat kepada 19.8 juta (2011: 11.9 juta) mewakili 63.7% daripada jumlah penduduk, manakala jumlah pelanggan perbankan mudah alih meningkat kepada 7.3 juta (2011: 1.6 juta) mewakili 23.5% daripada jumlah penduduk. Saluran digital ini telah memberikan kesan penting dalam meningkatkan akses kepada perkhidmatan perbankan, dengan memberikan lebih kemudahan dan fleksibiliti kepada pengguna untuk memantau kewangan peribadi mereka.

Indeks Rangkuman Kewangan

Indeks Rangkuman Kewangan mengukur paras rangkuman kewangan di Malaysia dan keberkesanannya untuk mencapai empat matlamat yang dihasratkan daripada rangkuman kewangan: (i) tahap boleh akses yang mudah; (ii) kadar penerimaan yang tinggi; (iii) penggunaan yang bertanggungjawab; dan (iv) tahap perkhidmatan kewangan yang sangat memuaskan.

Indeks Rangkuman Kewangan dibentuk daripada data dari segi penawaran daripada institusi kewangan dan data dari segi permintaan yang dikumpul menerusi Kaji Selidik Rangkuman Kewangan dari Segi Permintaan, yang dibuat secara berkala oleh Bank.

Pusat Akses Kewangan di Malaysia

Pusat akses kewangan untuk setiap 10,000 orang dewasa
- 4.5 cawangan dan ejen bank
- 5.1 Mesin Juruwang Automatik (ATM)
- 2.3 Mesin Deposit Tunai (CDM)

(ii) Kadar Penerimaan Produk dan Perkhidmatan Kewangan

Kadar penerimaan, yang merupakan penggunaan produk kewangan khusus dalam kalangan penduduk, iaitu akaun deposit, akaun pembiayaan dan polisi insurans, mencatat sedikit penurunan. Meskipun peratusan pelanggan dewasa yang mempunyai akaun deposit kekal tinggi pada 91%, peratus pelanggan dewasa yang mempunyai akaun pembiayaan (termasuk kad kredit) menurun daripada 36% kepada 25%. Penurunan ini sebahagiannya disebabkan oleh tumpuan yang lebih terhadap pengurusan hutang yang lebih baik dan kemampuan membayar balik hutang berikutan pengenalan langkah seperti cukai perkhidmatan kad kredit, Garis Panduan Kad Kredit dan Garis Panduan Mengenai Pembiayaan yang Bertanggungjawab. Peratusan pengguna dewasa yang dikaji selidik menunjukkan bahawa jumlah pembeli polisi insurans hayat atau takaful menjadi sederhana daripada 18% kepada 16%. Maklumat ini menunjukkan bahawa meskipun rangkuman kewangan telah meningkat dengan ketara sejak tahun 2011, namun demikian beberapa jurang masih wujud, khususnya dalam kalangan golongan berpendapatan rendah dan yang kurang berkemampuan.

Mengambil kira jurang dan peluang yang wujud, Bank telah melaksanakan pelbagai inisiatif untuk menggalakkan pembangunan produk dan perkhidmatan yang menyasarkan golongan ini. Antaranya termasuk menggalakkan institusi kewangan untuk menawarkan produk simpanan

Gambar Rajah 2

Penyelesaian Pembiayaan Mikro Sasaran

Inisiatif Pembiayaan Mikro	Tujuan
Inisiatif oleh Institusi Kewangan:	
Skim Pembiayaan Mikro	Meningkatkan akses kepada pembiayaan untuk perusahaan mikro
Rangka Kerja Pembiayaan Mikro yang Fleksibel	Membantu perusahaan mikro yang mempunyai aliran pendapatan tidak menentu atau bermusim
Dilengkapi oleh skim yang ditawarkan oleh Institusi Pembiayaan Mikro:	
Amanah Ikhtiar Malaysia (AIM) [1]	Menyediakan pembiayaan mikro terutamanya kepada kaum wanita untuk aktiviti menjana pendapatan
Tabung Ekonomi Kumpulan Usaha Niaga (TEKUN) [2]	Menyediakan kemudahan pembiayaan kepada usahawan untuk memulakan perniagaan dan seterusnya mengembangkan perniagaan mereka

[1] AIM ditubuhkan pada tahun 1987 dengan matlamat untuk membantu golongan miskin tegar keluar dari kancah kemiskinan. Ini dilaksanakan melalui penyediaan pembiayaan mikro menerusi lebih daripada 130 cawangan di seluruh negara.
[2] TEKUN Nasional ditubuhkan pada tahun 1998. Sejak itu, penjenamaan semula telah dibuat pada tahun 2008. TEKUN telah memainkan peranan bukan sahaja sebagai penyedia kewangan tetapi turut memberikan perkhidmatan pembangunan dan sokongan kepada usahawan. Setakat ini, TEKUN mempunyai lebih daripada 190 cawangan.

Sumber: Bank Negara Malaysia, Amanah Ikhtiar Malaysia & Tabung Ekonomi Kumpulan Usaha Niaga

Gambar Rajah 3

Skim Pembiayaan Mikro

1. Ciri-ciri

- **Mudah** – tiada cagaran, dokumentasi minimum, prosedur mudah
- **Cepat** – masa pusingan kira-kira 10 hari
- **Mudah** – boleh diakses menerusi lebih daripada 2,000 pusat akses
- **Jumlah pembiayaan** – sehingga RM50,000 untuk tujuan perniagaan

2. Dana Perusahaan Mikro (MEF)

- Dana pusingan sebanyak RM200 juta
- Kadar pendanaan konsesi kepada Institusi Kewangan Peserta untuk pemberian pinjaman seterusnya kepada perusahaan mikro yang berdaya maju

3. Institusi Kewangan Peserta

BSN, AGRO BANK, ALLIANCE BANK, BANKRAKYAT, UOB, Maybank, Bank Muamalat, PUBLIC BANK, CIMB ISLAMIC, AmBank

4. Pencapaian

- Sejak dimulakan pada tahun 2006 sehingga akhir tahun 2015, pembiayaan yang diluluskan berjumlah RM3.1 bilion kepada lebih daripada 185,000 akaun
- Pembiayaan terkumpul pada akhir tahun 2015 berjumlah RM912.5 juta (pertumbuhan tahunan sebanyak 5.7%) kepada lebih daripada 66,000 akaun

Sumber: Bank Negara Malaysia

mikro dengan komitmen simpanan berkala yang rendah bagi menggalakkan dan memudahkan simpanan berkala dalam kalangan penduduk berpendapatan rendah dan menyokong penyediaan penyelesaian pembiayaan mikro khusus untuk perusahaan mikro serta perusahaan kecil dan sederhana (PKS). Syarikat insurans dan pengendali takaful pula menawarkan produk insurans mikro/takaful mikro yang mampu dibayar untuk memberikan perlindungan kewangan kepada pengguna daripada kejadian buruk yang tidak dijangka.

Penyediaan perkhidmatan kewangan juga disokong oleh ekosistem pembiayaan komprehensif yang terdiri daripada: (i) infrastruktur kewangan yang sesuai; (ii) skim pembiayaan dan jaminan; (iii) saluran untuk mendapatkan maklumat dan penyelesaian; (iv) penyelesaian hutang dan pengaturan pengurusan; dan (v) program jangkauan dan kesedaran. Pengaturan ini penting untuk meningkatkan keyakinan dan mengurangkan kebimbangan dalam penggunaan perkhidmatan kewangan, selain menyokong individu dan perniagaan untuk memahami bagaimana sistem kewangan boleh membantu mereka menguruskan risiko untuk meningkatkan kesejahteraan kewangan mereka.

Gambar Rajah 4

Ekosistem Pembiayaan PKS

Pembiayaan PKS di Malaysia

- Kadar kelulusan pembiayaan PKS melebihi 80%.
- 96% atau RM274.5 bilion adalah daripada institusi kewangan.
- Meningkat sebanyak14% sepanjang tiga tahun yang lalu.
- Bahagian pembiayaan bagi syarikat bersaiz kecil (41%), perusahaan mikro (31%) dan PKS bersaiz sederhana (28%).
- 44% daripada kelulusan diberi kepada pelanggan baharu*.

Sumber: Bank Negara Malaysia dan *Kaji Selidik Suku Ketiga Tahun 2015 SME Corporation Malaysia

Institusi kewangan pembangunan (IKP) juga memainkan peranan penting dalam menyumbang kepada penggunaan perkhidmatan kewangan yang lebih tinggi berdasarkan peranan khusus mereka dalam memenuhi objektif sosioekonomi. Ini termasuk menyokong pembangunan PKS, sektor pertanian dan koperasi menerusi penyediaan perkhidmatan kewangan yang inklusif. Bank mengawasi enam IKP yang ditetapkan di bawah Akta Institusi Kewangan Pembangunan 2002 yang bertujuan meningkatkan keupayaan mereka untuk memainkan peranan dengan berkesan dan secara berterusan.

(iii) Penggunaan yang Bertanggungjawab

Penggunaan yang bertanggungjawab, yang mengukur sama ada produk kewangan digunakan sewajarnya, kekal tinggi. Peratusan pelanggan perbankan yang mempunyai akaun deposit aktif, yang menunjukkan mereka membuat simpanan secara berkala, telah meningkat kepada 92% daripada 87% pada tahun 2011. Peratusan pelanggan perbankan dengan akaun pembiayaan berbayar pula meningkat kepada 98% daripada 97% pada tempoh yang sama.

Gambar Rajah 5

Inisiatif Rangkuman Kewangan

Dimensi	Inisiatif (2011-2015)	Melangkah ke Hadapan

1 Tahap Boleh Akses yang Mudah

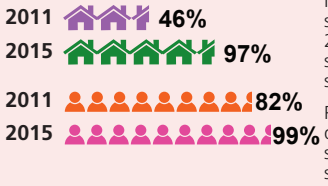

Mukim yang mempunyai sekurang-kurangnya 2,000 penduduk dengan sekurang-kurangnya satu pusat akses

Penduduk yang tinggal di mukim dengan sekurang-kurangnya satu pusat akses

Perbankan Ejen

Perbankan mudah alih & Internet

Dasar pembukaan cawangan

- Meningkatkan bilangan pusat akses di kawasan yang kurang mendapat akses kepada perkhidmatan kewangan
- Menggalakkan pembukaan akaun menerusi perbankan ejen

2 Kadar Penerimaan

% penduduk dewasa yang mempunyai produk kewangan

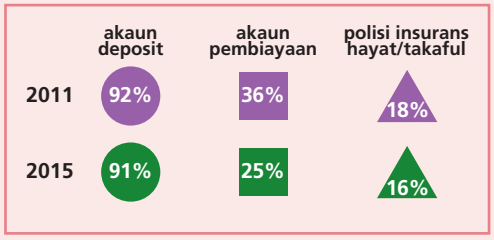

Produk Kewangan

Simpanan asas

Pembiayaan Mikro

Skim pembiayaan langsung CGC

Infrastruktur Sokongan

CREDIT BUREAU MALAYSIA

CGC

CCRIS

Pengawalan yang sewajarnya (DFIA)

- Simpanan mikro & insurans/takaful mikro untuk isi rumah berpendapatan rendah
- Produk simpanan untuk golongan muda
- Mempercepat peralihan kepada e-pembayaran
- Produk pembiayaan untuk golongan muda, wanita & orang kurang upaya
- ASEAN PKS & Kumpulan Kerja Rangkuman Kewangan
- Pembayaran daripada Kerajaan kepada individu (Government-to-person, G2P)
- Buku Panduan Pembiayaan untuk PKS
- Memantapkan rangka kerja pengawalseliaan pembiayaan mikro

3 Penggunaan yang Bertanggungjawab

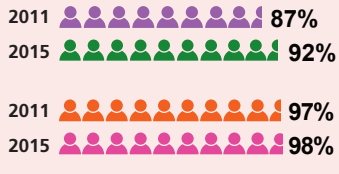

Pelanggan yang mempunyai akaun deposit aktif

Pelanggan yang mempunyai akaun pembiayaan berbayar

Peraturan

- Garis Panduan Mengenai Amalan Pembiayaan yang Bertanggungjawab
- Garis Panduan Kad Kredit

Khidmat Nasihat, Pendidikan dan Bantuan Penyelesaian

AKPK POWER!

Mempromosikan PKS

Small Debt Resolution Scheme

FMB

- Program Melatih Jurulatih mengenai Pembiayaan PKS
- Program celik kewangan untuk peserta 1AZAM[i] dan segmen sasaran (isi rumah berpendapatan rendah, orang kurang upaya, murid sekolah)
- Meningkatkan mekanisme penstrukturan semula & penjadualan semula pembiayaan PKS

[i] 1AZAM (Akhiri Zaman Miskin) – program pembasmian kemiskinan oleh Kerajaan

4 Tahap Kepuasan

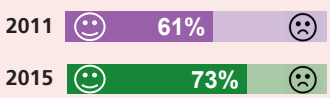

Pelanggan yang berpuas hati dengan perkhidmatan kewangan secara keseluruhan

Pengguna dan Amalan Pasaran

- Garis Panduan Mengenai Ketelusan dan Penzahiran Produk
- Garis Panduan Pengenaan Fi dan Caj ke atas Produk dan Perkhidmatan Kewangan
- ABM-PARTNER mengenai piagam pelanggan dan dokumentasi yang standard

- Menambah baik perkhidmatan khidmat nasihat oleh IKP
- Pendigitalan penyampaian produk dan perkhidmatan

Sumber: Bank Negara Malaysia

Inisiatif pendidikan kewangan telah memainkan peranan utama untuk menggalakkan penggunaan yang bertanggungjawab dengan membantu pengguna membuat keputusan kewangan yang lebih baik, seterusnya menghasilkan pengalaman positif melalui penyertaan mereka dalam sistem kewangan. Bank terus bekerjasama dengan sektor awam dan swasta untuk menganjurkan dan melaksanakan program keupayaan kewangan, manakala agensi seperti Biro Pengantaraan Kewangan, Agensi Kaunseling dan Pengurusan Kredit dan Skim Penyelesaian Pinjaman Kecil berperanan untuk memastikan pengguna kewangan boleh mendapatkan bantuan yang diperlukan untuk menguruskan kewangan mereka dengan berkesan.

(iv) Tahap Perkhidmatan Kewangan yang Memuaskan

Indeks ini menunjukkan peningkatan yang ketara dalam tahap kepuasan terhadap perkhidmatan kewangan di Malaysia. Peratusan pelanggan institusi kewangan yang berpuas hati dengan perkhidmatan kewangan meningkat secara keseluruhan, kepada 73% (2011: 61%), dengan tahap kepuasan yang lebih tinggi bagi semua segmen penduduk, termasuk isi rumah berpendapatan rendah yang turut mencatat peningkatan kepuasan kepada 67% (2011: 60%). Peningkatan ini sebahagiannya mencerminkan peningkatan amalan dan perkhidmatan institusi kewangan hasil daripada pelbagai inisiatif untuk menggalakkan pengalaman yang positif untuk semua pelanggan kewangan. Yang utama ialah standard yang telah diperkukuh dengan ketara oleh Bank untuk mengawal selia ketelusan dan penzahiran produk, dan pengenaan fi dan caj oleh bank-bank. Inisiatif utama sektor swasta seperti program PARTNER oleh industri perbankan yang memudahkan perihal dokumentasi dan menyingkatkan masa memproses pembiayaan PKS dan pinjaman perumahan turut memainkan peranan penting. Inisiatif yang sama untuk menggunakan bahasa yang mudah dalam perjanjian insurans juga telah dilaksanakan oleh industri insurans.

Gambar Rajah 6

Siapakah 8% Penduduk Dewasa yang Tidak Mempunyai Akses kepada Perkhidmatan Kewangan?

Jurang rangkuman kewangan merentas demografi, dengan kaum wanita, golongan muda dan golongan berpendapatan rendah yang paling kurang mendapat manfaat

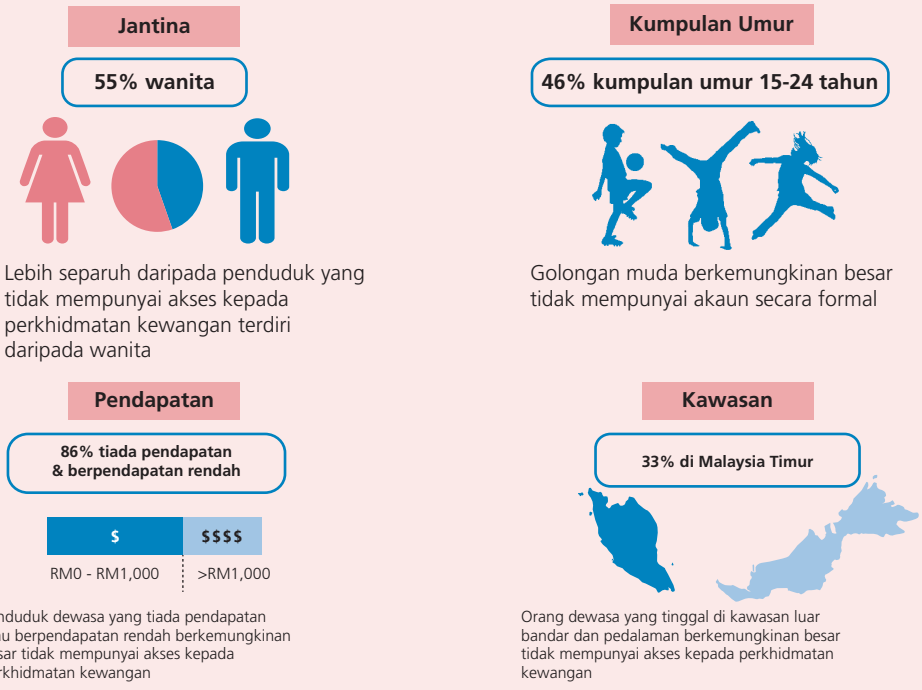

Sumber: Bank Negara Malaysia

Meningkatkan Tahap Rangkuman Kewangan

Bank terus komited untuk meluaskan tahap rangkuman kewangan. Ini akan disokong oleh tumpuan yang berterusan untuk menggalakkan pembangunan sistem penyampaian yang inovatif, produk yang responsif kepada keperluan golongan yang kurang mendapat perkhidmatan kewangan, serta pendidikan, sokongan dan perlindungan yang berkesan untuk pengguna kewangan. Berdasarkan tumpuan ini, Bank menjangkakan baki 8% yang merupakan penduduk Malaysia yang tidak mempunyai akses kepada perkhidmatan kewangan akan menurun kepada 5% menjelang tahun 2020.